

חשיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשוב

פתח דבר:

במאמר הבא נעסוק בעזה"ת בשני חלקים בתפילה אשר עומדים ברומו של עולם ומשום מה אנשים רבים מזלזלים או ממהרים באמירתם והם אינם זוכים להערכה הראויה, ובכך הם אינם זוכים לשפע הנשפע מהם. כוונתנו היא על תחילת התפילה ועל סופה - אמירת קרבנות ותפילת עלינו לשוב. נבאר מעט את חשיבותם ועניינם המיוחד.

אמירת כל הסדר לפני הודו - הלכה ברורה ומנהג ישראל

ראשית כל נפתח עם תשובה נפלאה הלכה למעשה משו"ת שבט הלוי (ח"ז סי' יד) שם הוא כותב דברים כהויתם:

"אשר נשאלתי מאת מעלת כבודו נ"י אודות סדרי התפילה, שיש בהם רפיון בהרבה בתי מקדש מעט, וגם באיזה ישיבות.

הנה פשוט מאוד וכן נהוג מימות עולם, ששעות תפילה ברבים מתחלת עם אמירת מה טובו וכו' אדון עולם, ברכת השחר, אמירת קרבנות ואיזה מקומן וכו'.

כל זה ברור לכל מעיין קצת בטור וש"ע ופוסקים, וכמובן ישנם דינים למי שבדיעבד מאחר זמן תפילה שישנם פרטים מה אפשר לדלג כדי להגיע לתפילת י"ח בציבור, אבל כל זה באופן מקרי, לא קבוע ח"ו כי עוקרים

רכד _____ תפילה דיליה

הלכות שלמות בתורה. וגם ידוע מכל ספרי הקדמונים, שמטעם סודי נסדרו הדברים דוקא בסדר זה שעל ידי זה בונים עולמות שלמים ואם מהפכים הסדרים חלילה ההיפך.

וענין תורתו אומנותו לפטור לומדי תורה החביבים מסדר זה, אין לנו בזמן הזה כמובא בכל הראשונים והוא פשוט מאוד להלכה.

וגם פשוט וידוע שדרך זה היו נוהגים מימות עולם ואין הבדל בזה בין מנהגי רבותינו גאוני וצדיקי אשכנז, לבין גאוני צדיקי ספרדים או חסידים הי"ו.

והרבה יש להצטער על הפרת סדר הקדוש והמקובל הזה, והקב"ה ישמע קול תפילת עמו ישראל ברחמים", עכ"ל.

הרי לנו דברים ברורים שמדובר בהלכה ברורה ובמנהגם של כל הדורות וכל העדות - לומר את פרשת הקרבנות, ואין לכתחילה שום היתר להיפטר מלומר פרשה זו.

אין לדלג על אמירת הקרבנות!

והנה ראיתי בספר משנת יוסף (דרשות ומאמרים ח"ג עמ' רס) שנשאל על כגון דא והוסיף בזה פרט חשוב לידיעה, ולכן ראיתי לנכון להביא גם את לשונו שם:

"אודות הנזכר במכתבך השני אם לומר כל העקידה והקרבנות וכו' לפני התפילה.

הנה מאדון עולם עד סוף ברייתא דרבי ישמעאל אומר, הוא מסדר התפילה על פי האריז"ל כנזכר ביסוה"ע באורך, ובסידורי האריז"ל ובשער הכוונות ופרי עץ חיים, והם בעולם העשיה, ופסוקי דזמרה עולם היצירה, ותפילת יוצר בבריאה, ושמו"ע באצילות, ואחר כך יורדים בחזרה לשארית האצילות וכו'. ומקורות האריז"ל הם כידוע מהזהר הקדוש.

ולכן אשרי אנוש יעשה זאת לומר כל סדר התפילה בתחילתו ובסופו בלי חיסור ובלי דילוג, ובודאי מן השמים תהא משכורתו שלימה.

השיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה רכה _____

ומה שכתב המשנ"ב (סי' א ס"ק יב) דמי שהוא בעל תורה ויש לו לב ללמוד, יכול להימנע מלומר "הרבה תחינות ובקשות הנדפסות בסידורים" מובא בברכי יוסף (סי' א אות ט) ובכף החיים (סי' א אות ל"א) שהכונה על מעמדות ועוד תחינות ארוכות מהן מובאות בספרי התחינות. וכתבו: "ופוק חזי הרב הקדוש האר"י זצ"ל כי מעט מעט הראה והתקין בפרטים אלו". - הרי שהסדר הנ"ל שלנו שלפני התפילה הוא מעט דמעט ממה שאומרים המון ישראל, שתיקנו להם לזכותם בזה, ויש לדעת שאותו "מעט" אמנם נראה לנו הרבה, אבל לוקח רבע שעה ופחות, ואנחנו לא נקראים כרשב"י וחבריו שנקצץ מסדר התפילה בזה, עכ"ד.

נמצא לפי דברי הספר משנת יוסף כי גם לדעת אלו האומרים שמי שתורתו אומנותו יכול לדלג, אין הכוונה לפרשת הקרבנות אלא לתחינות נוספות אשר אינן מסדר התפילה.

"מה השאלה הרי זה חלק מהתפילה"?

וכן סברו וגם נהגו גדולי ישראל בכל הדורות - לא מדלגים על אמירת סדר הקרבנות.

שאלו פעם את הגאון רבי זונדל קרויזר זצ"ל, האם הוא אומר קרבנות. הגאון רבי זונדל זצ"ל ענה בשאלה: מה השאלה? והלא זהו חלק מחלקי התפילה! שוב שאלו אותו: והלא זה לוקח זמן? שוב ענה: והלא זה חלק מחלקי התפילה! מהתגובה שלו ניתן היה ללמוד שהוא סבור כי השאלה דומה לשאלה האם יש להתפלל תפילת שמונה עשרה.

החפץ חיים זצ"ל: אל תחשדו בי כבר אמרתי קרבנות!

יש מן הענין להביא מעשה שאירע עם החפץ חיים זצ"ל:

היה זה כאשר גילו כבר עבר את גיל התשעים, וההליכה קשתה עליו מאוד, ועל כן סידרו בביתו מקום לתפילה שם התפללו בני ביתו ושאר הנכבדים אשר מנו כעשרים איש.

בוקר אחד נכנס החפץ חיים זצ"ל לבית הכנסת והציבור כבר עמד באמצע אמירת הקרבנות. החפץ חיים זצ"ל חשש שמא יאמרו הציבור שהוא אינו

רבו תפילה דיליה

אומר קרבנות ובכך הוא גורם לחילול השם, ועל כן מיד כשנכנס אמר לציבור כשאימה ופחד על פניו: רבותי! אל תחשדו בי, אני כבר אמרתי קרבנות...

הנהגתו של הגאון רבי אליהו לופיאן זצ"ל

וכך העידו התלמידים על הגאון רבי אליהו לופיאן זצ"ל: המשגיח זצ"ל היה כבר נוכח בבית המדרש כחצי שעה לפני זמן שחרית, הניח טלית ותפילין ואמר ברכות השחר בהדגישו כל מילה ומילה מתוך כוונה גדולה, ולאחר מכן היה אומר קרבנות מתוך הסיפור של הגאון רבי יעקב עמדין זצ"ל עם כל המפרשים, וכך נהג יום יום. רק לאחר שסיים היה הולך להעיר את הבחורים שעדיין ישנו.

מרח הרב שך זצ"ל: ראוי שבני הישיבה יאמרו קרבנות!

מרח הרב שך זצ"ל נשאל פעם: האם ראוי להקפיד בישיבה על אמירת סדר הקרבנות שלפני התפילה, הרי במקומות רבים כל הענין הזה מונח בקרן זוית.

תשובת מרח זצ"ל היתה חד משמעית: ראוי שבני הישיבה יאמרו קרבנות! עוד הוסיף ואמר שראוי להמליץ לכל בן תורה שיקדים לבוא לבית הכנסת כעשר דקות טרם תחילת התפילה ויאמר בנחת את סדר הקרבנות. למותר לציין שמרח הרב שך זצ"ל עצמו הקפיד מאוד על אמירת סדר הקרבנות.

על כל פנים נמצינו למדים כי יש חיוב לומר את פרשת הקרבנות גם למי שהוא "בן תורה". כמו כן נוכחנו לדעת שגדולי ישראל זצ"ל נהגו בעצמם לומר אותם מידי יום.

תפילה שנדפסה בכל סידורי התפילה - מה הדבר מלמדנו?

מה שעלינו לבאר עתה - מהי החשיבות של אמירת פרשת הקרבנות? ומדוע כה נצרך לומר זאת יום יום.

ראשית עלינו לצאת מתוך נקודת הנחה שאם פרשת העקידה והקרבנות קיימות בתוך הסיפור של כל עם ישראל ללא יוצא מן הכלל, זהו גופא האות והסימן שדברים גדולים ביותר תלויים בהן!

חשיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה רכז

הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל המשיל בזה משל, למה הדבר דומה?

כאשר אנו רואים ברז שמטפטף טיפות מים, הרי יש להניח כי אם הטיפות הגיעו עד לברז הביתי וכבר פרצו החוצה עד שהן נראות בכזו בהירות, הדבר מלמד כי בעומק ישנם מעיינות אדירים! כך גם הדבר ביחס למצוות - יש הרבה דברים טובים ונפלאים והרבה סגולות. אמנם דבר שכבר הגיע לסידור של כל בית ישראל לא בדבר קטן עסקינן, אלא בכל מילה ומילה מונח ענין עצום. וגם אם אין מדובר באבר שהנשמה תלויה בו ואין הוא מעכב, אך ודאי שזוהי סוגיא מיוחדת!

דברים נפלאים מספר סדר היום

בספר סדר היום כותב דבר נפלא על חשיבות פרשת העקידה וז"ל:

"ויתחיל בפרשת העקידה, מפני שאין לנו סמך על מה לסמוך אלא על זכות אבותינו הקדמונים והוא המקיים אותנו בגלותנו. ומפני שענין העקידה היה גדול במאוד מאוד בין מצד העוקד בין מצד הנעקד, עד שהקב"ה הביטיח לישראל שביום הדין שישראל עומדים בצער מפני המקטרגים והמבקשים עלינו רעה, שנזכיר עקידת יצחק ובה לא נפחד משום ענין. ואפילו ענין העקידה אין צריך לזכור אלא שנתקע בשופר, ומתוך אותו שופר יזכור לשופר של איל, ומהאיל יזכור ליצחק אבינו ע"ה, ומיצחק אבינו ע"ה הרי העקידה, ומתמלא רחמים בזה על כל עם ישראל, אין שטן ואין פגע רע שיוכל לעם ישראל".

ממשיך שם ואומר: ואם כן ראוי הוא לזכור ענין העקידה כל יום ויום קודם שנסדר תפלתנו, כדי שיתמלא עלינו רחמים אלוקינו שבשמים, יקבל תפלתנו ותחנתנו בחמלה. ובעל נפש לא יבטל אותה בשום ענין. וגורם טובה גדולה לו ולכל ישראל".

הקב"ה בכבודו ובעצמו תיקן לומר קרבנות!

על חשיבות אמירת הקרבנות יש להביא את דברי הגמרא במסכת מגילה

(דף לא.):

רכה _____ תפילה דייליה

"אמר אברהם לפני הקב"ה: רבונו של עולם, שמא חס ושלום ישראל חוטאים לפניך ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה.

אמר לו: לאו.

אמר לפניו: רבונו של עולם במה אדע?

אמר לו: "קחה לי עגלה משולשת".

אמר לפניו: רבונו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם.

אמר לו: כבר תיקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקוראין בהן מעלה אני עליהם כאילו מקריבין לפני קרבן ומוחל אני על כל עונותיהם".

למדנו מכך את חשיבות אמירת הקרבנות, שהקב"ה בכבודו ובעצמו תיקן לומר זאת על מנת להציל את הכלל ישראל מכליה ח"ו.

"לא תהיה קריאתו עראי כמנהגנו רק בקבע ובכוונה"

ובספר מעבר יבק (במאמר עתה ענין הקטורת) כתב: "עתה בעוונותינו, אין לנו דבר מסוגל לבטל כל נגע וכל פגע כהזכרת מעשה הקטורת בבתי כנסיות בכוונת הלב, וכן כל אחד בביתו, אך לא תהיה קריאתו עראי כמנהגנו רק בקבע ובכוונה, כי בזה יוסר משפטנו ויפלו אויבינו ואז נצליח את דרכינו ואז נשכיל, ורב טוב לבית ישראל!"

כח אמירת הקרבנות - עד אין סוף!

בוא וראה עוד מה שמובא בזוהר הקדוש (ע' בנפש החיים שער ב' פ"ד): רבי אליעזר ב"ר שמעון שאל את אביו הגדול עד היכן מגיע כוחם של קרבנות, וענה לו רבי שמעון בר יוחאי זצ"ל שכוחן של קרבנות הוא עד אין סוף!

ויש לציין כי האריז"ל כתב שדברי הזוהר הקדוש הללו אמורים על אמירת פרשת הקרבנות בכל בוקר.

הרי לנו עד כמה נפלא הוא כח אמירת הקרבנות - עד אין סוף!

השיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה רכט _____

מדברי הזוה"ק בשבחה אמירת פרשת הקטורת

ראינו לנכון עוד להביא בזה מדברי הזוהר הקדוש, אשר רבים המקומות בהם הפליג בשבח מעלת פרשת הקטורת ואנו נסתפק בתרגום של חלקם.

בפרשת ויקהל כתב כך: דבר זה גזירה עומדת וקיימת לפני הקב"ה שכל מי שיתבונן ויקרא בכל יום את פרשת הקטורת, ינצל מכל דברים רעים וכשפים של העולם ומכל פגעים רעים ומהרהורים רעים ומדין רע וממות, ולא ינזק כל אותו היום, שלא יכולה הסיטרא אחרא לשלוט עליו.

אמר רבי שמעון בר יוחאי: אם בני אדם היו יודעים כמה עליון הוא מעשה הקטורת לפני הקב"ה היו לוקחים כל מילה ומילה ממנה ושמים אותה על ראשם ככתר של זהב. וכל מי שמשתדל ומתבונן במעשה הקטורת ויקרא אותה בכל יום ויכוין בה - יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא ויסתלק המות ממנו ומן כל העולם וינצל מכל הדינים של העולם ומכל רע ומדינה של גיהנם ומדינם של מלכויות אחרות!

עוד כתוב בזוהר הקדוש: סימן זה נמסר בידינו, שבכל מקום שאומרים בכוונה והתעוררות הלב את פרשת הקטורת, לא ישלוט מות באותו מקום ולא ינזק ולא יוכלו שאר העמים לשלוט על אותו מקום.

ובפרשת וירא (ד ק) מובא בזה מעשה נפלא: אמר רבי פנחס: פעם אחת הייתי הולך בדרך ופגשתי באלהו הנביא ז"ל וביקשתיו שיאמר לי דבר טוב ומועיל לבריות. אמר לי כך: הקב"ה גזר גזירה כשהיו לפניו כל המלאכים הממונים להזכיר עוונותיו של האדם, שבזמן שיאמרו בני האדם את פרשת הקרבנות שציוה משה רבינו ע"ה ונותן לבו וכוונתו בהם, כל המלאכים יזכירו אותו רק לטוב.

ועוד דבר אמר אליהו הנביא שבזמן שארע מות בבני אדם, ברית נגזרה וכרוז עבר על כל צבא השמים, אם יכנסו לבתי כנסיות ובתי מדרשות ויאמרו בכוונת הלב את פרשת הקטורת, שיתבטל המות מהם.

די לנו בזה בכדי לעורר אותנו לקרוא בכל יום את סדר פרשת הקטורת

דל _____ תפילה דייליה

בכוונת הלב ובדקדוק רב, שהרי אין לנו סגולה גדולה מזו לעצור ולבטל את המות מן העולם.

אשרי מי שמרגיל עצמו לומר בכל יום ובכוונת הלב את פרשת הקטורת!

מעשה נפלא שהתרחש בימינו

ונביא מעשה נפלא שאירע בימינו, המראה לנו סגולתה הגדולה של אמירת הקטורת גם בזמננו אנו.

המשגיח הגאון רבי משה וואלפסאן שליט"א רב דק"ק אמונת ישראל בבארא פארק התקין אצלו בבית המדרש מנהג טוב ויפה בענין אמירת סדר קרבנות, שכולם יאמרוהו יחד בציבור כמו שאר חלקי התפילה.

זמן קצר אחר כך הוצרך הגאון רבי משה שליט"א לעבור ניתוח לב, כמובן שנוצר מתח רב קודם ביצוע הניתוח המורכב, אך עם כל זאת הוא התחזק בבטחון בהשי"ת שלא יאונה לו כל רע.

והנה באמצע הניתוח בעת ששהה תחת הרדמה מליאה הנה הוא רואה בחלומו איש זקן האומר לו כי נשלח מבי"ד של מעלה לבשר לו שהניתוח יעבור בשלום ותהיה לו רפואה שלימה, וכל זה בזכות ההנהגה שהוא הנהיג בבית מדרשו בענין אמירת סדר קרבנות בציבור, אשר הוא דבר גדול ונשגב עד למאוד!

מעשה נורא הממחיש את הפסדו של המדלג סדר זה

מאיך גיסא נביא מעשה נורא אשר ימחיש לנו מהו גודל הפסד של מי שאיננו מקפיד לומר פרשת הקרבנות בכל יום ויום.

פעם נגזרה גזירה רעה על כלל ישראל רח"ל, ולא עלה ביד השתדלנים להניא את לב המושל לבטל את הגזירה.

הבעל שם טוב זצ"ל שלח כמה מתלמידיו שיסעו לעיר פלונית, ויחפשו אדם אשר הוא נקב בשמו בכדי שיבקשו ממנו שיאמר בפה מלא: יהי רצון שהגזירה תבטל.

השיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה רלא

התלמידים הבינו לנפשם כי מדובר כאן בצדיק הגדול מאחיו, אחד מגדולי הדור או אחד המיוחד מן הנסתרים, כי אם הבעל שם טוב זצ"ל קבע שבדור הזה רק הוא יכול לבטל את הגזירה, סימן מובהק הוא שאדם זה כוחו גדול בשמים.

הם הגיעו לאותה עיר וביקשו אחרי איש אשר שמו הוא רבי פלוני, אך לתדהמתם הלכו מאיש לאיש, ולא היה אחד שהיה יכול להודיע להם מי הוא זה ואיזה הוא עד שבכל העיר לא היה בנמצא כלל מי שהכיר את הצדיק הקדוש שאת שמו הזכיר הבעל שם טוב הקדוש.

אך ידעו המה כי רבם בודאי לא טעה, ואם הוא שלח אותם לעיר זאת לבקש את רבי פלוני בודאי הוא קיים, לכן הלכו וחיפשו בכל צדדי העיר ושאלו את כל מי שמצאו אם ידוע להם איש אחד בשם רבי פלוני.

אחרי חיפוש מרובה ללא הועיל הם החלו לשאול על שם האיש בלא הכינוי של "רבי" על מנת להגיע על עקבותיו, ואכן הם שמעו מכמה בני אדם כי ישנו איש בשם הזה, אך כולם אמרו כי הוא שיכור מתלמידיו של לוט ואיננו יודע בין ימינו לשמאלו, ולא יתכן כלל שהבעל שם טוב הקדוש ישלח אותם אליו.

בלית ברירה החליטו כי ינסו לדבר עמו, ואולי יש בו כח טמון ואולי הוא אחד מל"ו צדיקים הנסתרים...

הגיעו לביתו והקישו על פתח ביתו, הדלת נפתחה על ידי אשתו בעלת הבית ששאלה אותם על סיבת בואם לביתה, הם ענו כי באו בשליחות הצדיק הנורא הבעש"ט הק' על מנת לזכות לקבל מבעלה ברכה בדבר ישועה גדולה שנצרכים לה.

האשה התפלאה מאוד ואמרה להם ברוגז: "וכי חסרה צרות אנכי עד שאתם באים מדרך כה רחוקה בשביל להתלוצץ ממני"?! הם ענו והסבירו כי גם הם אינם מבינים את הסיבה שהצדיק בחר דוקא בבעלה, אך כך אמר להם הצדיק הקדוש אשר בודאי אינו טועה והוא יודע ומבין בנסתרות ובסוד הנשמות...

דלב תפילה דייליה

האשה הבינה כי דברי הצדיק אינם דברי תוהו ולכן קיבלה דבריהם. היא סיפרה להם על סדר יומו של בעלה כי הוא קם באשמורת הבוקר ומתחיל להתפלל, והוא אינו מגיע בתפילתו אלא לסיום אמירת קרבנות ותיכף ומיד הוא טועם מהמשקה המר המשכר, וכך נשאר שתוי כל היום וכל הלילה, והוא מתגולל בשכרותו וישן עד לאשמורת הבוקר הבאה. וכמה שעמלה היא כבר בכוחות רבים להסיר אותו ממנהגו הגרוע לא עלה לה הדבר בשום אופן.

הוסיפה האשה ואמרה: אם ברצונכם לדבר איתו עליכם להמתין עד לאשמורת הבוקר ואז כאשר יקום ממטתו עוד טרם שיגש למלאות את כוסו, תוכלו לדבר עמו את מה שברצונכם.

הם החליטו לעשות כדבריה. ויהי באשמורת הבוקר והאיש בעל הבית קם ממשכבו, והיה ניכר עליו שכבר פג ממנו יין האתמול, הוא רחץ את עצמו ונתלבש כדין ואז התחיל את סדר יומו באמירת ברכות וסדר קרבנות. הם כיוונו את השעה ותיכף ניגשו אליו ואמרו לו כי דבר גדול יש בפייהם: אנחנו שלוחי הבעש"ט הק' אשר שלחנו אליך לדבר נחוץ מאוד.

השיכור העלה בת שחוק על פיו ושאל בתימה רבתי: וכי לא טועים אתם? מה ראה הרבי שלכם עלי? אך בכל זאת אל תעכבו אותי אלא אימרו תיכף את בקשתכם.

הם ענו לו: באנו בעד גזירה רעה שנגזרה על כלל ישראל, לכן מבקשים אנו ממך שתברך לביטול הגזירה. השיכור הוציא בשפתיו כלשון הזה: "השם יעזור שהגזירה תתבטל", ובזה סיימו את שליחותם ונשמטו מביתו...

שלוחים אלו לא ידעו את נפשם מרוב הפליאה בדבר, מה ראה רבם הקדוש באיזה שיכור מעיר רחוקה, הלא לא מסתבר כלל כי איש אשר שוכב כל היום שתוי ביינו יהיה מן הצדיקים הנסתרים, ואם כן מדוע בכל זאת החליט הבעש"ט הק' כי רק על ידו תבוטל הגזירה.

הם נסעו בחזרה לעירם על מנת לבשר לרבם הגדול שעשו את שליחותו. כאשר סיפרו לו את כל הקורות אותם וכל השתלשלות הענינים, הם הוסיפו

חשיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה רלג

לבקש שיואיל נא להסביר להם מהו הסוד של השיכור הזה שרק הוא יכול לבטל את הגזירה הנוראה.

הבעש"ט הקדוש ענה להם: שמעו את אשר אדבר לכם, הנה האיש הזה הוא גלגול מדור הקודם, שבאותה פעם הוא היה צדיק גדול שהיה מדקדק בקלה כבחמורה ועל כן נפסק בבי"ד של מעלה שמגיע לו להיכנס היישר לגן עדן. אך חסרון אחד נמצא במעשיו - הוא לא נזהר באמירת הקרבנות ולא היה אומרם אלא כאשר היה לו פנאי בריווח, וכל פעם שהיה לו אפילו תירוץ קלוש כלשהוא הוא דילג על אמירתם. ובעבור זה פסקו את דינו כי אין ברירה אלא שיבוא בגלגול שוב לעולם התחתון על מנת שיתקן את אשר קלקל וידקדק מאוד באמירת סדר הקרבנות.

אך נשמתו התחילה לבכות ולהתחנן, כי אם כבר זכתה שמעשיו יהיו מתוקנים, מאן יאמר כי אכן בגלגול שני יזכה לזאת שוב, הלא אולי יקלקל הכל ונמצא כי יצא חפשי חינם מן כל זכויותיו. לכן החליטו בשמים כי אכן טענתו נכונה אבל מידי גלגול אי אפשר לפוטרו, אלא יבוא למטה ויהא שיכור באונס, ונמצא שלא יהיה באפשרותו לחטוא בשום דבר, ויהיה ניעור רק שעה ביום אותה ינצל לומר את פרשת הקרבנות בכוונה גדולה, ותיכף אחר כך ישאר שיכור שתוי וישן בכל המעת לעת, ונמצא שבבואו לעולם התחתון לא יהיה כי אם קרוב לשכר ורחוק מן ההפסד.

סיים הבעל שם טוב הקדוש ואמר: כיון שמדובר בנשמה של צדיק גמור הבנתי כי רק הוא יכול לבטל את הגזירה הנוראה הזאת.

מעשה זה מלמדנו מוסר גדול - מהו גודל הענין של אמירת סדר הקרבנות, כי גם צדיק גמור לא הורשה להיכנס למקומו בגן עדן משום שהיה מדלג כל יום אמירת הקרבנות!

נורא!

תפילת "עלינו לשיבה" - רבים מזלזלים בה

עד כאן עסקנו בחלק הראשון של התפילה - אמירת סדר הקרבנות והקטורת. עתה נעבור לחלק האחרון של התפילה אשר בעוה"ר אף הוא

רלד _____ תפילה דייליה

איננו זוכה לחשיבות הראויה לו ורבים מזלזלים בו - אמירת "עלינו לשבח" על אף שכפי שנראה בעזה"ת יש בתפילה זו מטרה גדולה וחשובה.

וכמו שאחד התבטא: את תפילת "עלינו לשבח" התפללתי בדרך כלל עם רגל אחת בחוץ, ולפעמים אפילו עם שתי הרגליים...

"אדוני, עלינו לשבח זה לא תפילת הדרך!"

ואכן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל נתקל פעם באדם האומר "עלינו לשבח" ביציאתו מבית הכנסת, ניגש אליו ואמר לו: אדוני, עלינו לשבח זה לא תפילת הדרך!

והאמת היא כי אי אפשר לנו לשער כלל את חשיבותה של תפילה זו שיסודתה בגבהי מרומים ואין לנו שבח והודאה להקב"ה יותר ממנה, וגם טמונים בתוכה סגולות רבות ונפלאות. ולכן חז"ל הפליגו מאוד בחשיבות אמירת ה"עלינו לשבח" כראוי.

"עלינו לשבח" עולה על כל השבחחות של העולם

החפץ חיים זצ"ל מביא במשנ"ב (סי' קלב סק"ח) וז"ל: "ויש לומר עלינו באימה וביראה, כי כל צבא השמים שומעים והקב"ה עומד עם פמליא של מעלה וכולם עונים ואומרים: "אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו".

הגאון הרב חיד"א זצ"ל כותב (מחזיק ברכה סי' קלב ב'): "ויש לאומרה בכוונה, בעטיפת הראש, מפני שאין שבח כמוהו ליוצרנו ועלה על כל השבחחות שבעולם".

והאריז"ל כותב (שער הכוונות דרושי אשרי דרוש א): כל ה"המשכת השפע" היא ב"עלינו לשבח".

מדברי הגאונים בשבח תפילה נוראה זו

עד כדי כך גדול שבח זה עד שבתשובת הגאונים (שערי תשובה) הובאה תמיהה - כיצד יתכן שגם בחו"ל נאמרת תפילת "עלינו לשבח", הרי לכאורה

השיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה דלה _____

שבח מרומם כזה לא ניתן להיאמר אלא במקום הקרוב אל השי"ת - ארץ ישראל, וכמו שמצינו ביהושע שלא אמרה עד שלא נכנס לארץ.

מעצם השאלה רואים - היה אומר הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל, מהו עוצם השבח של תפילת "עלינו", שכן לא מצינו תפילה אחרת אשר לרוב רוממותה היה ראוי לאומרה רק בארץ ישראל!

תפילת עלינו לשיבה - שומרת על כל תפילותינו!

הבן איש חי זצ"ל כותב (בא"ח פ' כי תשא אות י"ח): "יעמדו הקהל ויאמרו בכוונה גדולה עלינו לשיבח, והוא שבח עליון ונורא מאוד, ויש בו צורך גדול לתפילה אשר התפללנו כדי לבטל אחיזת החיצונים".

ולהסביר ענין זה שתפילת עלינו לשיבח נצרכת כדי לבטל "אחיזת החיצונים" נביא מדברי הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל שגם הוא הוכיח מדברי הקדמונים שעיקר תפקיד אמירת "עלינו לשיבח" הוא כדי לשמור על התפילה.

ומשל למה הדבר דומה? אדם קיבל רשות מאת המלך להיכנס לבית גנזי המלוכה, ואכן הלה נכנס ולקח מלוא חפניו אבנים טובות ומרגליות אשר יהיה בהם כדי סיפוקו לכל חייו. אלא שחושש הוא לצאת משם באופן גלוי שמא יראוהו אינשי דלא מעלי ויגזלו ממנו את כל אשר לו. לשם כך הוא עושה לעצמו עטיפה שתעטוף את האוצר הבלום שנטל עמו אשר תסתירו מעיני כל חי.

יהודי מתפלל את כל סדר התפילה ובונה בנין שלם בנוי לתלפיות, ועתה יש חשש שכשיראוהו המזיקים יתקנאו בו ויגזלו ממנו את האוצר, לכן מקיף הוא אותו בשיבח זה של תפילת עלינו לשיבח אשר מהווה חומה מפני כל המזיקים!

כאשר באים על האדם שודדים ומבקשים לשדוד ממנו את כל ממונו, מה הוא עושה? יוצר מחיצה! חומה גבוהה דלתים ובריח בין השודדים לממונו.

כך גם אנו יוצרים מחיצה בין ה"פנים" ובין ה"חוץ", אנו בונים קיר החוצץ ביננו לבינם - קיר שמחד יבדיל בינינו לבינם, ומאיך יקרב אותנו יותר למקום השפע.

רלו תפילה דייליה

"שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה" - הם בחוץ, "מתפללים להבל וריק" - ואנחנו בפנים - "כורעים ומשתחיים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה".

שבח זה של עלינו לשבח יוצר אהבה כה מופלאה בין השי"ת לעמו שכאשר אומרים אנו "אין עוד", אנו בפנים מהמחיצה, והמה (כוחות הסט"א) מעבר למחיצה. כי באמצעות תפילה זו אנו יוצרים קיר איתן המייחד אותנו עם בוראנו והוא משמש גם מעין מחיצה שאין בכח שום מזיק לפורצה. וכאשר אנו נמצאים עם השי"ת לבד ממילא כבר יש ברשותנו את כל השפע כולו.

ביצד אמרו בקלם "עלינו לשבח"?

לא בכדי החשיבו כל כך את תפילת עלינו לשבח בתלמוד תורה דקלם. וכך העידו התלמידים שתפילת עלינו לשבח היתה נאמרת בקול רם ובנעימה מיוחדת, כאשר כל בני התלמוד תורה אומרים אותה יחד מילה במילה.

תחילת התקנה היתה לאומרה במוסף של ימים נוראים

וישנה טעות גדולה הנפוצה בלב אנשים רבים, החושבים שחז"ל תיקנו לומר "עלינו לשבח" בסוף התפילה לכתחילה, ומאחר שכולם זלזלו בה על כן נתקן אחר כך לומר אותה בתפילת מוסף של ימים נוראים, כאילו בכדי "לרחם" עליה ו"לפצותה" על כל השנה, על כן היא נאמרת בעיצומן של התפילות מהחשובות בשנה.

אבל האמת היא שהדבר היה להיפך! שבח זה נתקן על ידי יהושע ואנשי כנסת הגדולה מתקני תפילת שמונה עשרה, הם הכניסו את תפילת "עלינו" במוסף של ימים נוראים כי מדובר בשבח גדול למלכות שמים ובתפילה נשגבה לגילוי מלכותו יתברך בשלימות. ואחר כך תיקן רבן יוחנן בן זכאי לאומרה אחר כל תפילה בכל יום, וזאת במטרה לרומם ולחזק את האמונה בהשי"ת, היות ובה אנו מדגישים את שפלות הגוים שעובדים לאלילים ואת גדלותם של ישראל שבהם בחר ה' לעבודתו, ומקבלים בה אנו עלינו עול מלכותו יתברך (עיין בסידור הגר"א זצ"ל עמ' 184).

השיבות אמירת הקרבנות ועלינו לשיבה _____ רלו

ועוד מעלה גדולה יש בה: מי שמכוון בה כראוי הרי הוא מתחזק באמונה
וב"אין עוד מלבדו" אשר כידוע הוא ענין גדול וסגולתו רבה.

יתן ה' שבעזרתו יתברך נוכל להתחזק בתרי עינים חשובים הללו -
אמירת הקרבנות ובכל הסדר שלפני הודו, וכן באמירת עלינו לשיבה כתיקונה
וכצורתה, ועל ידי זה נזכה לכל ההשפעות הטובות המובטחות לבוא לכל
מי שנוהר בהם.

